

Бектилди:
КР ССМнын 2020-жылдын
«_____» _____
№ _____ буйругу менен

СТАНДАРТТЫК ОПЕРАЦИЯЛЫК ПРОЦЕДУРА **Дезинфекциялоочу аралашмаларды даярдоо**

Дезинфекциялоочу аралашмаларды даярдоо боюнча стандарттык операциялык процедура (мындан ары - СОП) - эл аралык сунуштамалардын жана жергиликтүү ченемдик-методикалык документтердин негизинде иштелип чыккан.

БАГЫТЫ:

СОП медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын камсыздоо системасынын ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана бардык адистердин иш-аракеттерин стандартташтырууга, ошондой эле ишти аткаруу учурунда кетирилген каталар менен байланыштуу тобокелдиктерди азайтууга багытталган.

АТКАРУУ БОЮНЧА ТАЛАПТАР

Аракеттенүү мезгилинде СОПту аткаруу милдеттүү болуп саналат, аны аткаруудан баш тартуунун жүйөөсү айтылып, документке түшүрүлүп, КР Саламаттык сактоо министрлиги менен макулдашуусу зарыл. Зарылчылыгына жараша СОП кайрадан каралып чыгып, КР ССМнын макулдугу боюнча өзгөртүлүүсү ыктымал.

Дезинфекциялоочу каражаттардын жумушчу аралашмасы – бул белгилүү концентрациядагы, микробго каршы активдүүлүккө ээ жана дезинфекциялоо үчүн колдонулуучу органикалык жана (же) органикалык эмес каражаттардын аралашмасы.

Жабдылышы: клеёнка алжапкыч, резина кол каптар, герметикалык көз айнектер, респиратор, кошумча халат, жоолук, контейнер же тыгыз кынапталып жабылган тыгындуу эмалданган идиштер (айнек), колдонууга сунушталган дезинфектанттар, таразалар же ченегич идиш, суу, самын, бир жолу колдонулуучу сүлгүлүү диспенсер, колго сүртүүчү крем.

Техникалык коопсуздук:

Концентрацияланган дезинфекциялоочу аралашма атайын окуудан өткөн адам тарабынан даярдалат. Даярдоо иши атайын кийим-кече, резина мээлей, герметикалык көз айнек жана төрт кабат марли таңгычын колдонуу менен жакшы желдей турган имаратта өткөрүлөт. Дезинфекциялоочу каражаттар балдар жетпей турган жана дезинфекциялоо иштерине катыштыгы жок адамдар ала албай турган жайларда сакталат. Дезинфекциялоочу каражаттар куюлган идиштер капкак менен жакшылап тыгындалып, маркировкалануусу зарыл. Идиштердин ар биринде аталышы, концентрациясы, ошондой эле даярдалган жана жарактуу мөөнөтү, аталган аралашмага жооптуу адамдын колу көрсөтүлгөн этикетка болуусу шарт. Дезинфекциялоочу каражаттардын запасы караңгы, салкын жайда сакталат жана сыртынан кулпу салынат.

Дезинфектанттар менен уулануудагы биринчи жардам жабыркаган дене бөлүгүнө байланыштуу жүргүзүлөт:

1. Көздөр жабыркаган учурларда аларда дароо таза суу менен чайкоо керек же кальцийлүү соданын кубаты азыраак аралашмасын даярдоо абзел. Мындан соң көзгө альбуцид же колдонуу боюнча нускамасына ылайык башка анестетик тамызуу зарыл.

2. Эгерде химикаттар адам оозуна кирип кеткен болсо, анда кустуруу үчүн жабыркаган адамга тиешелүү өлчөмдө суу ичирүү керек. Мындай шартта марганцовканын кубаты азыраак аралашмасын ичирүү сунушталат. Эгерде дезинфекциялоочу каражаттын курамында кислота бар болсо, анда кустурууга болбойт. Кислота кызыл өңгөч менен ооз көндөйүн күйгүзүп жиберилиши ыктымал. Мындай шартта, бейтап активдештирилген көмүр же күйгүзүлгөн магнезия ичирүү керек. Эгерде ууланууга көбүрүүчү каражат себеп болсо, анда жабыркаган адамга суу берүүгө болбойт. Ашказанды антисептика менен жууп-тазалоо сунушталат.

3. Уулуу зат ичкери кирип кеткен учурларда, бейтаптын деми кыстыгып, кыйналат. Ошол себептүү, жүрөккө массаж жасоо менен дароо дем алуу мүмкүнчүлүгүн калыбына келтирүү керек.

4. Дезинфекциялоочу каражат былжырлуу кыртыштарга куюлган/түшкөн учурларда бейтаптын мурду кансырай баштайт. Мурундан аккан канды токтотуу үчүн мурун кайкысына жана кезигеге муздак компресс жасоо керек.

5. Тери агрессивдүү бирикмелер аркылуу жабыркаган учурларда жабыркаган жердши дароо таза суу менен жууп жиберүү керек. Мындай шартта активдүү каражаттын таасирин кадимки кара самын жакшы токтотот.

Кандай болгон күндө да бейтапты дезинфекциялоо объектисинен таза абага алып чыгып, кийим-кечесин чечип, дене бөлүктөрүн тазалап жиберүү абзел. Ошондой эле, жабыркаган адамга ысытылган жана аш содасы аралашкан сүт берүү кажет.

Дезинфектанттардын жумушчу аралашмасын даярдоонун алгоритми:

Процедурага даярдоо:

1. Улук медайымга кайрылып, дезинфекциялоочу жумушчу аралашманын көлөмүн жана зарыл болгон концентрациясын тандап жана тактап алыңыздар.

2. Дезинфекциялоочу каражаттарды колдонуу боюнча нускамага ылайык жумушчу аралашманын зарыл болгон көлөмүн даярдоо үчүн канчалык өлчөмдө суу жана концентрат талап кылынаарын тактап алыңыздар.

3. Дезинфекциялоочу жумушчу аралашманы даярдоо үчүн жетиштүү көлөмдөгү контейнер (идиш) даярдап алуу зарыл.

4. Колдорду гигиеналык эрежелерге ылайык тазалаңыздар.

5. Атайын талапка ылайык алмашма кийим кийиңиздер.

Процедураны аткаруу:

1. Дезинфекциялык каражаттын сыртындагы этикеткада көрсөтүлгөн жарактуу мөөнөтүн текшериңиздер.

2. Градустук өлчөөчү белгиси бар идиш менен бөлмө температурасындагы ичүүчү сууну өлчөп алып, аны дезинфекциялоочу каражаттын жумушчу аралашмасын даярдоо үчүн контейнерге (идишке) куюңуздар.

3. Градустук өлчөөчү белгиси бар идиш менен концентрацияланган дезинфекциялоочу каражаттын (суюк концентраттын, порошош же гранулдун) зарыл өлчөмүн өлчөп алыңыздар. Эгерде дезинфекциялоочу каражат таблетка формасында болсо, анда анын зарыл болгон санын эсептеп алыңыздар.

4. Дезинфекциялоочу каражатты чачыратпастан, этияттык менен ичүүчү сууга кошунуздар.

5. Жумушчу аралашма салынган контейнерди (идиште) жакшылап жабыңыздар. Маркировка үчүн контейнерге (идишке) бирка чаптап, ага төмөнкүлөрдү белгилеңиздер:

- дезинфекциялоочу каражаттын аталышын жана жумушчу аралашманын колдонулуучу багытын;
- жумушчу аралашманын концентрациясын;
- жумушчу аралашманын даярдалган убактысын.
- жумушчу аралашманы соңку пайдалануу күнүн.

Процедураны аяктоо:

1. Концентрацияланган дезинфекциялоочу каражат куюлган флаконду (банканы) жакшылап жабыңыздар.
2. Кол капты чечиңиздер.
3. Колдорду гигиеналык эрежелерге ылайык жууп-тазалаңыздар.

Эскертүү:

- Зарыл өлчөмдөгү дезинфекциялоочу жумушчу аралашманы нускамага ылайык даярдоо.
- Жумушчу аралашма колдонуу алдында гана даярдалат. Жарактуу мөөнөтү дезинфектантты пайдалануу боюнча нускамада көрсөтүлгөн.

Дезинфекциялоочу дары каражаттарын сактоо, ташып жеткирүү жана пайдалануу

1. Дезинфекциялоочу каражаттар сакталуучу кампа аба кирип-чыгып туруучу вентиляциялык түзүлүш менен жабылган өзүнчө имарат жайда жайгашат. Ал эми дезинфекциялоочу каражаттар кыймылсыз идиште сакталат. Дезинфекциялоо, дезинсекция жана дератизация каражаттары ар башка имарат жайда өзүнчө сакталат.

2. Дезинсекция, дератизация препараттары капкагы катуу жабылган жана «УУ», «ТОКСИНДҮҮ» деген жазуусу, ошондой эле эскертүүчү маркировкасы бар бүтүн идиште сакталат

3. Кичинекей идиштеги дезинфекциялоочу каражаттарды сактоо үчүн темир стеллаждар, ал эми бөтөлкөлөрдү сактоо үчүн жыгач текчелер орнотулат.

4. Дезинфекциялоочу каражаттар сакталуучу жайларда башка буюм-тайымдарды сактоого, чылым чегүүгө жана тамактанууга жол берилбейт.

5. Дезинфекциялоочу каражаттарды башка адамга берүүгө жана кароосуз калтырууга тыюу салынат.

6. Дезинфекциялоочу каражаттарды кириштөө жана чыгыштоо 1-тиркемеге ылайык форма боюнча дезинфекциялоочу препараттардын келип түшкөндүгү жана таратылып берилгендиги тууралуу журналга жазылат, пайдалануу учёту – 2-тиркемеге ылайык формада дезинфекциялоочу иштерди өткөрүү боюнча учёт журналына жазылат.

7. Иштетилгенден калган дезинфекциялоочу каражаттар жумушчу күндүн аягында жооптуу адамга өткөрүлүп берилет.

8. Дезинфекциялоочу каражаттар автоунаалар менен же коркунучтуу жүктөрдү ташып жеткирүүгө ылайыкташкан башка транспорттук каражаттар менен ташып жеткирилет.

9. Дезинфекциялоочу каражаттарды вагондон (контейнерден) түшүрүүдөн жана ачаардан мурда пломбалардын бүтүндүгү текшерилет. Эгерде дезинфекциялоочу каражаттар төгүлүп (агып) калган болсо, транспорт каражатына жууп-тазалоо жана дезактивациялоо чаралары өткөрүлөт.

10. Дезинфекциялоочу каражаттар атайын бөлүнүп берилген имарат жайлардагы суурма шкафтарда же суурма зонддордун алдында жүргүзүлөт.

11. Дезинфекциялоочу каражаттар салынган идиштер тыкыр тазалоодон кийин 3-5 пайыздык кальций содасынын аралашмасы менен (10 литр сууга 300-500 грамм) жууп-тазалоодон соң зыянсыздандырылат. Жууп-тазалоодон соң идишке ушул эле аралашма куюлат, андан соң бир нече жолу суу менен чайкалат.

12. Дезинфекциялоочу каражаттар менен иштеген жайларда дезинфекциялоочу каражаттарды пайдалануу учурундагы коопсуздук чаралары жана уулануу учурларында биринчи жардам көрсөтүү эрежелери жөнүндө колдонмолор, брошюралар, нускамалар, плакаттар жана эскерткичтер жайгаштырылат.

1-тиркеме

Келип түшкөн жана берилген дезинфекциялоочу каражаттар жөнүндө журналдык формасы

№	Дез. каражаттардын аталышы	Эсеп номуру, препараттын алынган күн, жарактуу мөөнөтү	Алынган препараттардын саны	Берилген күнү	Берилген дезинфекциялоочу каражаттын саны	Калдыгы	Дез.каражаттарды берүүгө жооптуу адамдын аты жөнү

2-тиркеме

Дезинфекциялоочу иштери өткөрүүнү эсепке алуу журналынын формасы

№	Өткөрүлүчү күнү	Иштетилген объект	Имарат жайдын аянты (кв. м)	Дезкаражаттардын аталышы жана концентрациясы	Сарпталган препараттардын саны (кг, л)	Дезинфекциялоочу иштерди өткөрүүгө жооптуу адамдын аты жөнү, колу